

SPORTÍKŮV

únor

2022

TAMSEMŇÍK

střed Gorova noviny

17.
číslo

Milí Sportíci,

je tu nové číslo Tamsevníku, první tohoto školního roku! Trošku se protáhlo jeho vydání, takže vám v tomto čísle přineseme shrnutí celého tábora a nakonec také shrnutí celého sportíkovského půlroku.

Dočtete se také o kletbě faraona Tutanchamona, budete si moci vyrobit vlatní krmítko pro ptáčky nebo si připomenout vtipné momenty ze sportíkovských akcí. No a na poslední stránce se budete moci pobavit tradičními skvělými vtipy.

Zároveň bychom vás tímto chtěli požádat o pomoc. Jak jste si jistě všimli, toto číslo vyšlo o mnoho později, než bylo původně v plánu. Moc by nám pomohlo, kdybyste se také stali součástí redakce Tamsevníku.

Nebojte se, to rozhodně neznamená, že byste do každého čísla museli něco psát. Stačí když budete přispívat podle svých schopností a chuti. Pokud máte WhatsApp, přidaly bychom vás do redakční skupiny, kam pravidelně posíláme návrhy na články a rubriky.

Takže pokud nemáte žádný určitý nápad, vůbec nevádí, rády vám poradíme. Ale kreativitě se taky rozhodně meze nekladou. Pokud

potřebujete inspiraci, skvělým zdrojem jsou také stará čísla Tamsevníků anebo i jiné časopisy.

No a pokud se bojíte, že byste nezvládli práci na počítači, tak to také není problém. Články klidně můžete odevzdávat jako fotky ručně psaného textu nebo na schůzce rovnou jako ručně psaný text.

Navíc z toho spoustu získáte! Na prvním místě jsou to určitě zkušenosti, které uplatníte třeba ve škole při psaní různých prací a úkolů. Příjemným bonusem jsou body do bodování jednotlivců za každý odevzdaný článek.

Mnoho zážitků při čtení přejí

za redakci
Madlen a Ebi

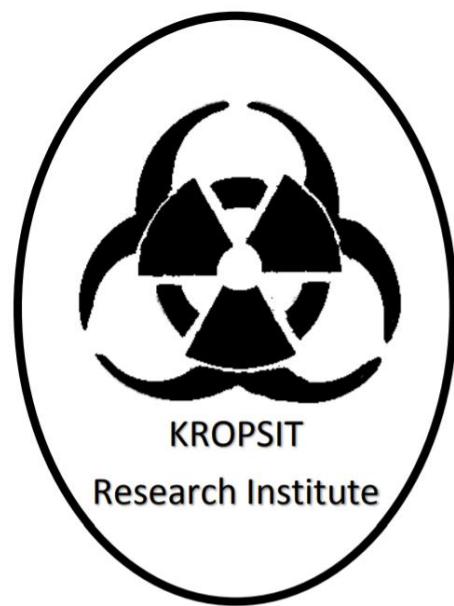
Sraz oddílů

Konečně po skoro dvou letech se konala pořádná výprava! 10. – 12. září se konal již tradičně Sraz oddílů. Tentokrát pod vedením Krhůtů v Meziříčí u Tábora, téma bylo Pán prstenů. Všechny děti se rozdělily do tří týmů: skřeti, trpaslíci a elfové. V těchto týmech se po celý den plnily různé úkoly. Večer se konal velký slavnostní oheň s předváděním scének.

KROPSIT Research institute

Na čtvrté schůzce tohoto roku se stalo něco mimořádného! Byla nám nabídnuta spolupráce na tajném projektu společnosti KROPSIT research institute, která vyvíjí fúzní reaktor a využívá při tom nový materiál – kropsit s úžasnými vlastnostmi. Podepsali jsme smlouvu o mlčenlivosti a zavázali se ke spolupráci. Teď každá družinka sbírá kousky kropsitu a ukládá na pozdější využití. Zároveň jsme byli zapojeni do vzdělávacího programu, v rámci kterého se učíme o věcech, které budeme později využívat v práci. Pro kontrolu naší práce na konci měsíce skládáme zkoušku. Její výsledky dostáváme na certifikátech, které si zakládáme do indexu.

Říjnová výprava – Biologická expedice do Ústí

Na výpravě do Ústí jsme měli na programu biologii. V pátek jsme navštívili Zoo, kde jsme plnily různé úkoly spojené se zvířaty (popis, třídění...). Po návratu ze Zoo každá družinka vyrobila plakát na jedno zvíře, které jsme ten den viděli. Před spaním jsme se koukali na dokument Travnaté pláně. Sobota začala vlastním sháněním snídaně a pokračovala plněním úkolů po Ústí (zkoumání okolí a místních obyvatel) a předvedením scénky. Večer se četly strašidelné příběhy. V noci nás vzbudil křik ze sklepení.

Báli jsme se, ale museli jsme dát klid duši z našeho posledního příběhu. U schodů jsme spatřili ženu, která brečela nad ztrátou někoho blízkého. V neděli jsme si balili a psali reporty. Také jsme vyplňovali biologický test a dostali jsme certifikát do indexu.

(využit vlčí report)

Náhrada listopadovky BRUSLENÍ

Jak asi všichni víte, listopadová výprava se bohužel musela kvůli Covidu zrušit, naštěstí byla alespoň trochu nahrazena. Šlo se bruslit na zimní stadion Bronzová. A test ze zdravotní péče si každý mohl udělat sám doma.

Vánočka v Jizerkách

Celý letošní tábor se odehrával na téma vikingové, protože jsme přijali pozvání severských vesničanů, abychom spolu s nimi žili v jejich vikingské vesnici. První dva dny byl mezidružinkový boj o jídlo. Každou noc jsme si měli své jídlo hlídat a ostatním krást. Během těchto dní jsme si také vyráběli štíty a sekery, které nesmí žádnému správnému vikingovi chybět.

Pátý den v noci k nám ale přišla nevíтанá návštěva. Přepadl nás Thor a tvrdil, že u sebe skrýváme jeho podvodného bratra Lokiho. My jsme ale nikoho takového neznali a už vůbec neukrývali. Thor odtáhl Lokiho, který byl přeměněný v Poly. Abychom si bohy usmířili, provedli jsme další dny různé usmířovací rituály.

Po několika poměrně poklidných dnech ve vesnici jsme se vydali na loupežnou plavbu za kořistí. Naše plavba začínala u Stádlečáku, ale cesta tam byla docela adrenalinová. Potok se brutálně rozvodnil, uplavala lávka a nedal se přebrodit, museli jsme ho proto překonat po spadlé kládě přes vodu. Od Stádlečáku jsme na lodích pokračovali až do Bechyně. Plavba byla kromě jednoho cvaknutí poměrně klidná. Noc jsme strávili pod skalním převisem a ráno jsme se setkali s Angličany, které jsme okradli o jídlo.

Po návratu z puťáku následovalo pár dnů na rekonvalescenci puchýřů a bolavých zad. Dělali jsme různé rukodělné činnosti, skládali origami nebo si zkoušeli rozdělat oheň co nejvíce způsoby.

Jenže jednoho dne se stala katastrofa. Některá medvíďata a Puntík byla unesena mrazivými obry. Museli jsme se rozdělit a medvíďata zachránit tím, že jsme nad mrazivými obry vyhráli v nějaké hře. Každé medvíďe bylo zraněné, takže bylo nutné ho ošetřit. V Puntíkově případě bylo už pozdě. Zemřela. Večer se konal tradiční vikingský pohřeb s hořícími pagodami na vodě.

V noci k nám přišla bohyně mrtvých Hel s tím, že Puntíka ve své říši nechce a dá nám její tělo, ale duši musíme získat sami. Prošli jsme stezku odvahy v lese po svíčkách a Puntíka oživil.

Ani dalšího dne naše trable neskončily, přišli k nám poslové bohů, že musíme projít speciální stezku abychom nabyli nové zkušenosti a zlepšili se v nových dovednostech. Hned na začátku nás ale unesli Lokiho poskoci a odvezli daleko od tábora. Museli jsme se vrátit do tří hodin, jinak by nás zničil. Všichni jsme to naštěstí stihli.

Následovalo několik dní nácviku boje, různých her a zdokonalování vesnice. Jednou večer nás ale opět navštívila Hel. Řekla, že pokud jí přineseme vodu z Chobotu a peří orla Hraesvelga, budeme mít v závěrečné bitvě o dva životy víc. Na cestu jsme se vydali hned večer. Medvíďata došla pro vodu, za osm hodin v noci ušla 30 km. Mladší vyrazili pro peří a noc přečkali v lese.

Den po návratu z nočního puťáku jsme dostali informace o sněmu bohů. Samozřejmě jsme nebyli pozváni oficiálně, museli jsme se tedy skrývat a hledat útržky informací. Z nich jsme zjistili, že vlkovi Fenrimu povolují okovy a další informace, které nasvědčovaly tomu, že se blíží Ragnarok – konec světa.

Dalšího dne ráno jsme se probudili slepí, další znak blížícího se ragnaroku. Navštívili jsme orákulum, a to nám vrátilo zrak. Poradilo nám také rituál na odvrácení ragnaroku. Ten jsme provedli, bohužel to nepomohlo. Večer nás brutálně porazili bohové a pak se všichni navzájem pozabíjeli a svět zachvátil plamen. Přežil pouze jeden bůh. ten nám přerozdělil „úřady“ mrtvých bohů a řekl nám ať vybudujeme nový a lepší svět.

Dalšího dne bylo vyhodnocení bodování jednotlivců a družin (bodovalo se podle vikingské hry halmy). První byly Lišky, druzí Vlci a třetí Vydry. Jako body jednotlivců jsme získávali peningar, za ně jsme si nakonec koupili na burze různé artefakty.

V minulém roce jsme se zaměřovali spíše na globální problémy. Co se teď zaměřit na něco nám bližšího? Třeba aktuální téma – přikrmování ptáků na zimu.

Přikrmování ptáků na zimu aneb ptačí krmítka

V listopadu vyšla studie, která hodnotí změny celkového počtu ptáků v EU v období let 1980–2017. Výsledky ukazují, že vymizelo kolem 600 milionů, což znamená, že jsme přišli o každého šestého ptáka. Jinými slovy v té době zpívalo v parku o 17–19 % více ptáků. Není to hrozné?? Ale místo smutku s tím pojďme radši bojovat!

DOKRMOVÁNÍ?

S nástupem podzimu a zimy ubývá přirozené potravy pro ptáky, obzvláště ve městech. Bobule jsou snědены, půda **mrzne**, takže se v ní nedají hledat červíci ani jiná havěť. Co mají tedy ptáčci jíst? Můžete jim udělat **hostinu** vy.

ČÍM PTÁČKY KRMIT?

Vhodné: slunečnicová semena, loupané ořechy, ovesné vločky, maso nakrájené na kousky, vnitřní sádlo, lůj
Nevhodné: čerstvé pečivo, uzeniny, slané a plesnivé potraviny
Pozor, špatné potraviny mohou způsobit i smrt!

KRMÍTKA

Když to přeženeme, krmítko můžeme vyrobit v podsadě z čehokoliv. Tady přináším pár způsobů, jak na to.

Do PETky udělejte díry a propíchněte srkrz klacíky. Víčko provrtejte a dírkou provlečte provázek, který pak přivážete na strom. Pak už stačí pouze naplnit směsí semínek.

Nebo můžete prostě vzít různé plody, například kukuřici a ty na strom jen tak pověsit. Popřípadě udělejte kovovou konstrukci, jak vidíte na obrázku, ptákům se bude lépe konzumovat.

Nejprve si musíte vyrobit směs ze sádla nebo másla, to rozpustíme a smícháme se semínky. V této směsi obalíme šišku, na kterou ještě předtím přivážeme provázek na zavěšení. Když směs na šišce ztuhne, máme hotovo.

Pozor na nezvané hosty! Veverka tolik nevdá, ale pokud dáte krmítko moc blízko k zemi, mohou ho objevit myši. V případě, že to dáte přímo na větev, může se stát, že ho objeví kočka, což by byla doslova katastrofa.

Kdo z vás vyrobí a poté umístí jakékoliv krmítko, může mi poslat nebo na schůzce ukázat fotku a dostane 2 body do bodování jednotlivců.

Madlen

Chcete někomu poslat tajný vzkaz? Dnes vám představím šifru, se kterou budete moci kódovat své zprávy každý den.

Šifrování s klíčem

Dejme tomu, že chceme zašifrovat "sraz všech v neděli ráno" za použití klíče PRAHA. Napíšeme zprávu takto:

P R A H A -- klíč

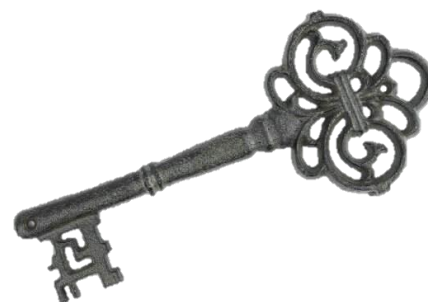
4 5 1 3 2 -- pořadí písmen v klíči podle abecedy

S R A Z V -- zpráva

S E C H V

N E D E L

I R A N O

Poté zpřeházíme (seřadíme) sloupce podle čísel:

1 2 3 4 5

A V Z S R

C V H S E

D L E N E

↓ A O N I R

A teď, aby to nebylo jednoduché, napíšeme vše po sloupcích. Nakonec tedy vznikne:
ACDA VVLO ZHEN SSNI REER

Abyste si tuto metodu procvičili můžete si zkusit vyluštit následující text, pokud se vám to povede, dostanete 1 bod do bodování jednotlivců. Klíč je jak jinak SPORTÍK.

Text: ER SY ŠA ĚN ÍH TE MO

No a pokud v šifrování chcete být opravdoví machři, můžete zkusit zašifrovat tento text, při zašifrování použijte klíč METRO. Při správném zašifrování získáte další 1 bod. (Otazník počítej taky jako normální písmeno.)

Text: Baví tě číst Tamsevník?

Nebyli jste na předchozích táborech nebo jste v oddíle teprve krátce? To vůbec nevádí! Díky této rubrice si budete moci ty nejtípnější a nejzajímavější momenty sportíkovské historie připomenout.

Áňa a sůl – tábor Karákoram

Jednoho dne na táboře při obědě:

Áňa: „Hmmm, ta polívka je nedosolená.“

Ostatní: „Jo, chybí tomu sůl.“

Mari: „Tak já pro tu sůl dojdu.“

Ebi: „Půjdu s tebou.“

[Mari a Ebi se vrací se solničkou]

Ebi: „Tak tady je ta sůl. Ale bacha, nejde úplně zavřít, může se vysypat a je nová.“

Áňa: „Ukaž, to bude dobré.“

[Áně se celá sůl vysype do polévky]

Áňa: „Ups, to se nepovedlo.“

Hanča Ch.: „Mňam, to je dobré, dej mi prosím pár lžic té soli.“

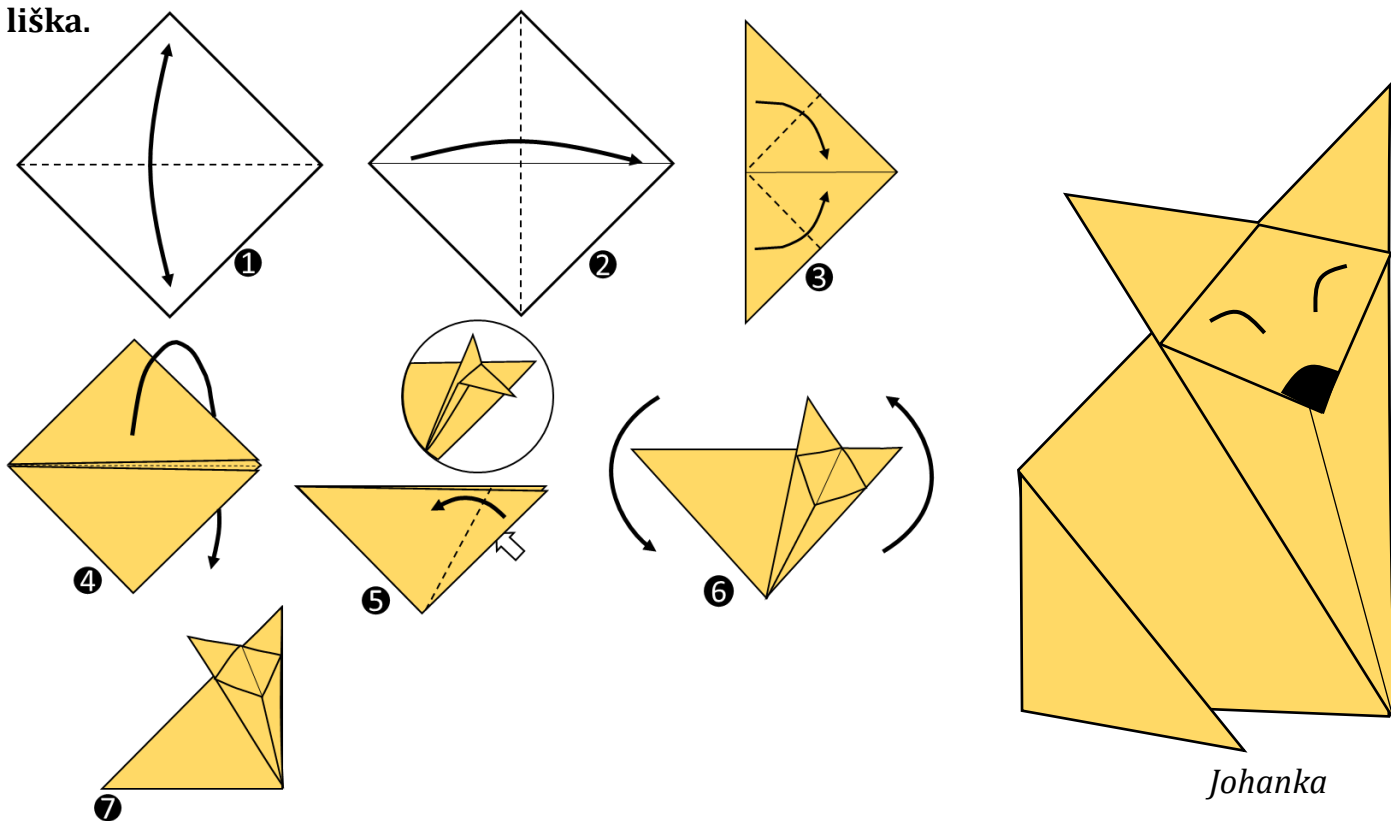
[Dopadlo to tak, že obě měli soli až moc a musely to jít vylít]

Hanička

ORIGAMI

V tomto čísle si budete moci zkusit vyrobit sportíkovské origami. Dnes to bude origami liška.

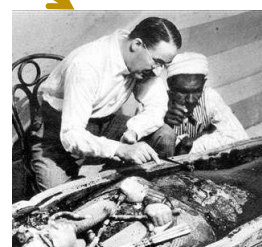
Tutanchamon

nevýznamný panovník, přesto nejznámější Egypt'an na světě

Zemřel už v osmnácti letech po devítileté vládě, a ještě k tomu bez nástupce. Přesto dnes jméno krále, který vládl Egyptu před více než třemi tisíci lety, zná celý svět, a to zejména kvůli fantastickému objevu jeho hrobky známé jako KV62 v Údolí králů v Egyptě.

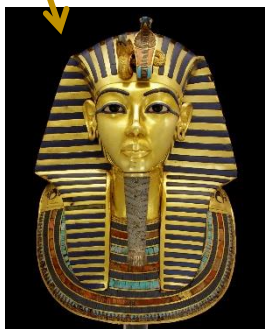
Objev hrobky

Je 22. listopad 1922, první průkop do hrobky, archeolog **Howard Carter** na otázku svého sponzora lorda Carnarvona jestli něco vidí odpovídá: „Vidím neuvěřitelné věci!“ Tímto začala dlouhá léta trvající výzkumy **Tutanchamonovy hrobky**. Hrobka má 4 místnosti a v nich vše, co by mohl faraon potřebovat v posmrtném životě: potraviny, oděvy, sošky, lůžka, rozložené vozy, luky, šípy, truhlice naplněné šperky... Poslední, speciální místností je **pohřební komora se sarkofágem** v němž byla uložena rakev s mrtvým králem. Hrob byl menší, než bylo obvyklé, ale předměty v něm nalezené se počítaly na miliony. Nejproslulejším nálezem se stala **zlatá pohřební maska** mladého krále.

Kletba faraona

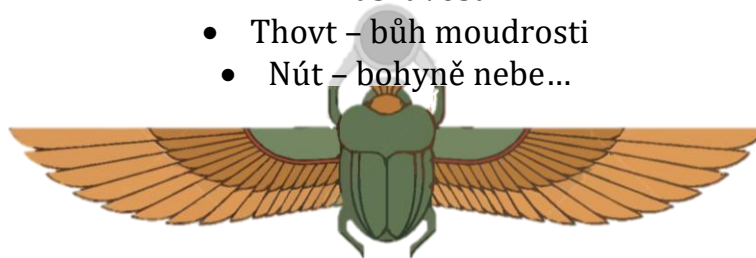
Nález Tutanchamonovy hrobky byl také obestřen faraonovou kletbou. Během prací na hrobce totiž zemřelo několik lidí, prvním z nich byl právě lord Carnarvon, který práce financoval. Tehdejší novináři si úmrtí přibarvily a přišli se senzací jménem Faraonova kletba, která prý zahubí každého, kdo do hrobky vstoupí. Sám Carter se ale dožil 66 let, příčina úmrtí je zcela jasná – rakovina. Vědci nicméně soudí, že hrobka mohla mít na některá úmrtí vliv. Příčinou onemocnění totiž mohly být **plísně**, které se v Tutanchamonově hrobce rozmnožily.

Bohové Egypta

Egypt'ané měli ve starověku velmi hodně bohů. Nejvyšším bohem byl Re – Slunce. Další důležitou postavu egyptské mytologie byl Hor – bůh, jehož duše se přesouvala do faraona. Dále tu bylo nespočet dalších bohů a bohyň:

- Hathór – bohyně tance, hudby a lásky
- Usir – bůh podsvětí a zemřelých
- Bastet – bohyně mateřské ochrany a laskavosti
- Thovt – bůh moudrosti
- Nút – bohyně nebe...

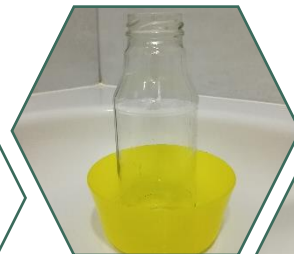

V tomto čísle si budete moci zkusit pokus s výrobou sopky, a dozvědět se něco více o dění ve světě.

Co budeme potřebovat

- saponát
- kelímek
- sklenice
- 100 ml octa
- 3 lžice kuchyňské sody
- červené potravinářské barvivo
 - talíř
 - alobal
 - špejle

1. Obalíme sklenici, postavenou do misky alobalem.

2. Nasypeme sodu a stejné množství jaru do sklenice a zamícháme.

3. Nakonec nalijeme do sklenice obarvený ocet.

A proč jsem si vybrala právě sopku?

To vzhledem k výbuchu sopky Cumbre Vieja na Kanárských ostrovech, konkrétně na La Palmě. Tato erupce navíc kromě lávy a sopečného popela způsobila několik **zemětřesení**. Po několika dnech soptění se dostal proud lávy do moře. Nejenže se rozšířila rozloha ostrova, ale díky chemické reakci se od moře šířily **toxické plyny**. V době naší uzávěrky však vybuchla nová sopka u souostroví **Tonga**. Ta vytvořila vlnu tsunami, která zaplavila okolní ostrovy.

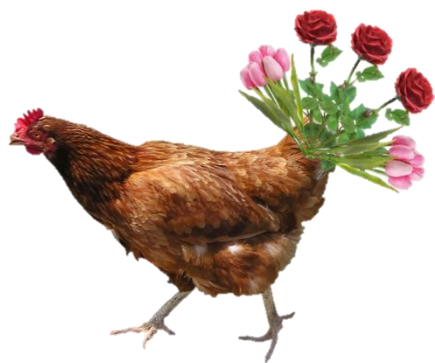
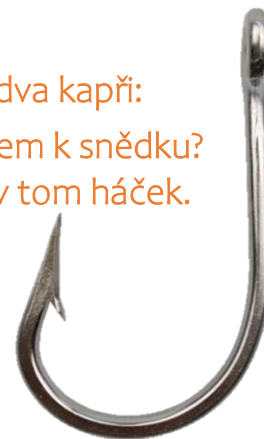
A je tu vaše oblíbená rubrika, v níž vám přinášíme další várku vtipů, tentokrát od Honzíka.

Tati, je pravda, že mrkvička
je zdravá na oči, ptá se
malý Ládík.

Jistě Ládíku už jsi snad
někdy viděl králíka s
brýlemi?

Baví se dva kapři:
Nevíš o něčem k snědku?
Vím, ale je v tom háček.

Malý Pepíček vidí poprvé páva a
volá na babičku:

Babi ta slepice kvete.

Paní učitelka se v zeměpise ptá:
Které země leží vedle USA? Pepíček se
přihlásí: USB

Letí dva balónky a jeden povídá:

Pozor kaktussss.

Ten druhý se ptá:

Kde ho vidišššš?

V Moravském krasu hlásí průvodce:
A tady už je Macocháááááá.

